

Π. Α. Λ. Η. Ε. Σ. Α. Ν. Α. Μ. Ν. Η. Σ. Β. Ι. Σ.

Ραδιοφωνική έκπομπή διά τήν 22 αν
'Οκτωβρίου 1972, ήμέραν Κ Υ Ρ Ι Α
Κ Η Ν καί Ώραν : 20.30 - 21. 00

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ό ΚΩΣΤΡΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καί ό ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ -
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδά ή ΚΑΛΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν τελευταία μας συνάντησι, αγαπητέ μου Γιάγκο, μιλούσαμε για τά χοροδιδασκαλεΐα της παληάς 'Αθήνας καί δέν φαντάζεσαι πόσοι άκροαταί μας δείξανε τό ένδιαφέρον τους για νά μου ποϋνε παραλείφεις ή λεπτομέρειες σχετικέσ μέ τά χοροδιδασκαλεΐα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αυτό τό βρίσκω πολύ φυσικό. Σκέφου ότι σοβαροί σήμερα συμπολιτες, μέ εξέχουσες θέσεις στην κοινωνία, γιατροί, δικηγόροι, ανώτατοι δικαστικοί, διευθύνται Τραπεζών καί μεγάλων 'Οργανισμών, όταν έφθασαν στην 'Αθήνα από κάποια έπαρχία, για νά σπουδάσουν στό Πανεπιστήμιο, σέ χοροδιδασκαλεΐο έπηγαν για νά κάνουν την πρώτη τους έπαφή μέ την κοσμική καί αΐσθηματική πρωτεύουσα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί άκριβώς, ένας από τους σοβαρότερους συμπολιτες μας, άνθρωπος πού κατέχει μεγάλη κοινωνική θέση, μου έλεγε ότι όταν έφθασε γύρω στά 1920 - έδω καί πενήντα χρόνια - από την έπαρχία του, για νά έγγραφη στό Πανεπιστήμιο, άμέσως μετά την έγγραφή του, τον πήγανε οΰ συνάδελφοί του στό χοροδιδασκαλεΐο του Καλιμνεράκη... Φυσικά ό νεαρός τότε, είχε αντιρρήσεις. Βρέ παιδιά, είπε στους συναδέλφους του, έγώ ήρθα στην Αθήνα από τό χωριό μου, νά μάθω νομικά, όχι νά χορεύω...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Βέβαια, αυτές οι δειλές αντιρρήσεις του νεαρού φοιτητού, κατερρίφθησαν από καταγισμό επί ειρημάτων : Δέν είσαι καλά του είπανε. Πως θα γίνης ἄνθρωπος ἂν δέν πῆς σέ χοροδιδασκαλεῖο ; θα σέ καλέσουν σ' ἓνα σπίτι, τί θα κάνης ; θα στένεσαι σάν τό κούτσουρο σέ μιά γωνιά ἐνῶ οἱ ἄλλοι θα χοροπηδῶνε ; Ἕνας νέος του κόσμου σήμερα, ἂν δέν ξέρη χορό, εἶναι ξύλο ἀπελέκητο... Γιαί παρεσύρθη ὁ νεαρός δειλός φοιτητής... Ποῦ τόν πήγανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στό χοροδιδασκαλεῖο του Καλιμικεράκη.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποῦ βρισκότανε αὐτό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν γωνία τῆς ὁδοῦ Χαλκοκονδύλη καί πλατείας Κάνιγγος. Σήμερα σ' αὐτήν τήν θέσι βρίσκεται ἓνα πολυτελέστατο φαρμακεῖο. Τότε ὅμως ἦτανε χοροδιδασκαλεῖο. Τά πρώτα χρόνια, ἕως τό 1915 - 16 τό εἶχε ὁ χοροδιδάσκαλος Ἄνδρεόπουλος, πού λογαριαζότανε γιά χοροδιδάσκαλος του καλοῦ κόσμου καί τῶν καλῶν οἰκογενειῶν.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναί, τό εἶπαμε αὐτό. Ὁ Ἄνδρεόπουλος δεχότανε στό χοροδιδασκαλεῖο του ὀμάδες νέων, ἀγριῶν καί κοριτσιῶν, τά περίφημα γ κ ρ ο ὕ π ὅπως τίς ἀποκαλοῦσανε τίς ὀμάδες αὐτές καί τοῦς μάθαινε χορό. Μετά τό μάθημα, ἀκολουθοῦσε ἡ ἐφαρμογή καί ἐξάσκησις τῶν μαθητῶν πού ορεῦνανε μεταξύ τους.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄκριβῶς. Ὅμως γύρω στά 1915 ὁ Ἄνδρεόπουλος ἄφησε τήν παληά του αἴθουσα στήν πλατεῖα Κάνιγγος καί πήγε στήν ὁδόν Ἀκαδημίας, δίπλα στήν σημερινή Δυρική Σιηνή, ὅπου ἐνοίκιασε μιά μεγαλύτερη αἴθουσα γιατί οἱ δουλειές του πήγαιναν πολύ καλά.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω. Καί τήν παληά του αἴθουσα, στήν πλατεῖα Κάνιγγος τήν πήρε ὁ Καλιμικεράκης πού τήν μετέβαλλε σέ λαϊκό χοροδιδασκαλεῖο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ἔχι μανάχα αὐτά, μά τήν ἐδιπλασίασε κι' ὄλας. Τῆς ἐδιπλασίασε τόν χῶρο...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' αυτό τό θαύμα του διπλασιασμού του χώρου, πώς έγινε ; Νοί-
κιασε μήπως κανένα διπλανό μαγαζί και γυρεμίζοντας τόν ένδιάμε-
σο τοίχο, έκανε τίς δύο αΐθουσες μία ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι. Τό χοροδιδασκαλειό του Καλιμπεράκη στην πλατεία Κάνιγ-
γος είχε και υπόγειο, στο όποτον κατέβαινε κανείς από μία στε-
νή σκάλα. Ο χοροδιδάσκαλος λοιπόν, καθάρισε τό υπόγειο, τό σο-
βάδισε και έδημιούργησε δεύτερη αΐθουσα χορού για τούς μαθητευ-
ομένους.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μάλιστα, τώρα κατάλαβα. Στο επάνω κάτωμα, στην ισόγεια αΐθουσα
χορεύανε όσοι ξέρανε ήδη χορό, ένω στο υπόγειο κατεβαίνανε οί
αμήνητοι, οί αρχάριοι, όσοι έπρόκειτο νά μάθουν μέ τό ένα δύο
τρία... Και δέν μοῦ λές : "Ο ίδιος ό Καλιμπεράκης έδίδασκε
και στίς δύο αΐθουσες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι βέβαια. Για τούς καινούργιους, τούς μαθητευομένους είχε
βοηθό τόν περίφημο "Αριστείδη τόν γιαβό.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιατί τόν λέγανε γιαβό ; "Ητανε πραγματικά άλλοίθωρος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλλον είχε ένα μάτι χαλασμένο και ὄχι άλλοίθωρο. Μά οί νέοι
της εποχής τόν είχανε βγάλει γιαβό και τό παρατσουκλι του είχε
μείνει. Μάλιστα, του κάνανε και λογοπαίγνια, του λέγανε ότι
άφοῦ ήτανε γιαβός, θά έπρεπε νά τούς μαθαίνη γ κ α β ό τ τ α.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και για τά κορίτσια ίσχυε τό ίδιο σύστημα ; Οί αρχάριες αρχί-
ανε από κάτω, από τό υπόγειο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό είναι τό παράξενο. Στο υπόγειο πηγαίνανε μόνον άνδρες.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και φυσικά θά χορεύανε μεταξύ τους οί άνδρες. Ποιός έκανε τό
καβαλλιέρο και ποιός έκανε τήν ντάμα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Έναλλάξ. Θυμῆμαι πολύ καλά ένα νεαρό τότε φοιτητή, που χορευε
πάντα μ' ένα χωροφύλακα. "Ο χωροφύλακας ήτανε και αυτός φοιτη-
τής και έκανε τήν στρατιωτική του θητεία στην χοροφυλακή για
νά υπηρετη στην "Αθήνα και νά σπουδάξη κι' ὄλας...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Φρατο ζευγάρι θά ἦτανε ὁ φοιτητής μέ τόν χωροφύλακα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πότε ὁ χωροφύλακας ἔκανε τήν ντάμα καί πότε ὁ φοιτητής. θυμᾶμαι μάλιστα καί κάτι πολύ κωμικό καί χαρακτηριστικό. Κάποτε ὁ χοροδιδάσκαλος, ὁ 'Αριστείδης ὁ Γιαβός, ἐτοσχοιόλησε στήν σκιάλα τοῦ ὑπογείου μιᾶ πινακίδα μέ κεφαλαῖα γράμματα : Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κυρίων κυρίων Μαθητῶν τυγχάνουσι φαντάρου ἢ χωροφύλακες, νά μὴν προσέρχωνται εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ μέ ἀρβύλες, διότι μέ τά συχνά στραβοπατήματα, ξε-
νυχιάζουν τοὺς ἄλλους χορευτάς....
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί φαντάζομαι ὅτι τά στραβοπατήματα αὐτά θά ἦτανε στήν ἡμε-
ρησία διάταξι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ιδίως μέ τοὺς φαντάρους καί τοὺς χωροφύλακες. Τοὺς μάθαινε ὁ δάσκαλος τόν ρυθμό τῆς πόλιας : "Ἐνα - δύο, ἔνα δύο, ἔνα δύο... Στό ἔνα πατάτε τό δεξί πόδι."
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κατάλαβα. θά εἶχε ἀντιρρήσεις ὁ φαντάρου καί θά ἔλεγε. Μά στόν στρατό, στα γυμνάσια, ὅταν μᾶς λένε : 'Ἐμρός μᾶρς... τό ἔνα γίνεται μέ τό ἀριστερό... "Ἐν τ ὁ ἀριστερόν !...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ξελαρυγγιαζότανε ὁ χοροδιδάσκαλος : Μά ὁ χορός δέν εἶναι φανταρῖα. 'Ἐδῶ στό ἔνα, ἀρχίζετε μέ τό δεξί... Καί τό μεγάλο γλέντι γινότανε ὅταν ἀρχίζανε ἀντίθετα ὁ καβαλλιέρος μέ τήν ντάμα, μπλέκανε τά πόδια τους καί πέφτανε καί οἱ δύο στό πά-
τωμα... Γιάπ καί κάτω... "Αρχιζαν οἱ ἄλλοι τήν πρόγνια...
"Ὅμως μιᾶ καί μιλήσαμε γιά τό ζευγάρι ἐκεῖνο τοῦ φοιτητοῦ μέ τόν χωροφύλακα, ἀξίζει νά σοῦ πῶ Γιάνκο μου ὅτι καί οἱ δύο ἔχουν γίνει σήμερα σπουδαῖοι πολίτες, ὁ φοιτητής ἔχει μιᾶ δυό μεγάλες κοινωνικές θέσεις, εἶναι ἀξιολογέβαστος πολίτης καί ὁ πρῶην χωροφύλακας, ἔγινε καί διευθυντής τῆς 'Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
'Εγώ ὅμως Γιάνκο μου τί νά σοῦ πῶ ; "Ὅταν τοὺς βλέπω καμμιᾶ φορά, θυμᾶμαι τό παλαιό χορευτικό ζευγάρι πού ἔχουρενε τήν πόλια : Βιέν Πουπούλ... Βιέν Πουπούλ...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Πού τήν θυμήθημες τήν Πουπούλ ; Σκέψου Δημήρη μου ότι έβδομηντα χρόνια πριν, χωρίς να υπάρχει ή σημερινή ευχέρεια της αναμεταδόσεως της μουσικής, χωρίς τραγουδιστάς, χωρίς δίσκους γραμμοφώνου, χωρίς ραδιόφωνα, ή πόλια αυτή Βιέν Πουπούλ έφθασε και στά παραμικρότερα χωριά της Ελλάδος και τραγουδιότανε παρεφθαρμένη βέβαια, μέ έπιτέλεσι της καιιάς ώρας, αλλά τραγουδιότανε. Γι' αυτό, ής δώσωμε τόν λόγο στην Κλειώ να μ'ς τήν τραγουδήση...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Βιέν Πουπούλε - Βιέν Πουπούλε βιέν...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Αυτή λοιπόν ήτανε ή περίφημη ; Πουπούλ, που έχάλασε κόσμο στην Αθήνα, στην Ελλάδα και σ' όλον τόν κόσμο. Θυμάμαι μάλιστα και κάτι χαρακτηριστικό. Θα ήμουν τότε δεκαπέντε έτων και κάναμε μέ τό Γυμνάσιο μία σχολική έκδρομή στην Αράχωβα. Στο καφενείο του χωριού, είδαμε μία χειρόγραφη έπιγραφή μέ κεφαλαία γράμματα : Είδοποιείται ή αξιότιμος πελατεία ότι τό καφενείον μας έφερεν εκ Βιέννης και φωνόγραφο, μέ δύο καταπληκτικά τραγούδια. Σπεύσατε ν' ακούσετε...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Μαντεύω τήν συνέχεια. Από τά δύο αυτά έκπληκτικά τραγούδια τό ένα θα ήτανε ή Πουπούλ... Και τό άλλο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Ο γέρο Δήμος... Μάλιστα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Φαντάσου μουσική συγγένεια μεταξύ Πουπούλ και Γέρο Δήμου...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Κι' όμως ο παλαιός φωνογράφος μέ τό τεράστιο χωνί του, ήτανε ή μεγάλη έκπληξις, ή μεγάλη άτραξιόν για τά χωριά και για τήν πρωτεύουσα άκόμη. Ένα συνοικιακό καφενείο στην Αθήνα, αν ήθελε να έχη πελατεία, θα 'πρεπε να διαθέτη και φωνόγραφο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Μά λίγο τό 'χεις ; Ήτανε ή μεγάλη καινοτομία της έποχής του 1900. Και όσοι δέν μπορούσαν να κατανοήσουν τόν μηχανισμό του άπορούσανε : Βρέ, βρέ, βρέ, βρέ... Πουθε βγαίνει ή φωνή ; Από τό κουτί... Δηλαδή ; Κονσέρβα... Φωνή κονσέρβα. Πως έχομε

σερδέλλες του κουτιού ; Τώρα έχουμε και φωνή του κουτιού

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βρέ, βρέ, βρέ, βρέ... Τί γίνεται στον κόσμο !...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ας ξαναγυρίσωμε όμως στα χοροδιδασκαλεία. Νομίζω ότι δέν τό εξαντλήσαμε τό θέμα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πού νά τό εξαντλήσωμε !... "Ένα από τά περιφημότερα χοροδιδασκαλεία τής παλαιάς 'Αθήνας, χοροδιδασκαλείο γιά καλές οικογένειες ήτανε στήν οδόν Θεμιστοκλέους, του Σακελλαρίου. Τόν θυμάμαι καλά τόβ Χαράλαμπο τόν Σακελλαρίου. Ήτανε ψηλός και ξανθογάλανος, εἶε δέ μανία τούς ἑλληνικούς χορούς. Στήν σχολή του εδίδασκε βέβαια τούς ~~ἀρχαίους~~ σύγχρονους εὐρωπαϊκούς χορούς μά ἐπέμενε πολύ και ~~ακόμα~~ στούς ἑλληνικούς. Ὁ μαθημένος ὁ Χαράλαμπος. Μιά φορά τόν χρόνο ἔκανε ἐπιδείξεις σέ κάποιο θέατρο ἑλληνικῶν χορῶν και καμάρωνε πού ἔβγαζε μαθητάς πού χορεύανε τσάμικο, πεντοζάλη, συρτό και μπάλλο. Ἰδίως ὁ μπάλλος μέ τά ζευγάρια ἦτανε τό φόρτε του, γιατί εβγαζε δέκα ζευγάρια στήν σιηνή και τό θέαμα του ὁμαδικοῦ μπάλλου ἦτανε ἀξέχαστο.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Εέρεις τί μοῦ φαίνεται περίεργο ; Σ'αὐτά τά χοροδιδασκαλεία ἰδίως στά λαϊκά, τό βάλς ἐρχότανε σέ δεύτερη μοῖρα. Ἰδίως ἀπὸ τόν καιρό πού ἔφθασε τό φόξ τρότ και τό οὐάν στέπ στήν 'Αθήνα, ὅλοι αὐτοί οἱ χοροί μέ τόν γλήγορο ρυθμό, τό βάλς παραμεριζότανε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ φυσικό αὐτό. Ὁ ρυθμός τής πόλιας, του οὐάν στέπ, του φόξ τρότ εἶναι πῶ συγγενής μέ τό φυσικό βάδισμα του ἀνθρώπου. Τό βάλς ὅμως μέ τά τρία τέταρτα του ρυθμοῦ του, ἐρχότανε κάπως δύσκολο στούς νέους. Καί εἶναι γνωστόν ὅτι πολλές φορές σέ χοροδιδασκαλεία, ἐνῶ ἡ λατέρνα ἔπαιζε κάποιο βάλς, τυχαίνανε μερικά ἀνδρικά ζευγάρια νά χορεύουνε πόλια...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Φαντάζομαι ὅτι θά θύμωνε ὁ δάσκαλος. Μά τί χορεύετε ἑσεῖς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Π ό λ κ α.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πώς χορεύετε πόλνια αφού βαράει βάλσι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί σημασία έχει τί βαράει ; 'Εμεῖς ορεύουμε πόλνια.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μά δέν πάνε τά βήματα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Εμεῖς τά μπουρδουκλώνομε λίγο καί πάνε...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάσου τί χορεύανε. Μπουρδουκλώνανε τά βήματα καί ὅ τι ἔβγαινε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ομως πολλές φορές τύχαινε νά βρίσκεται ἕνα ζευγάρι πού χόρευε ἕνα βάλς ἐμπληκτικό. Τότε ὁ δάσκαλος, ιδίως ὁ Καλιμνεράκης, φώναζε : Καθήστε ὅλοι κάτω νά δῆτε πώς χορεύεται τό βάλς... Καί τό ζευγάρι μέ τήν εἰδικότητα τοῦ βάλς ἐχόρευε τήν Φρου-φροῦ... καί ἔπαιρνε τά χειροκροτήματα τῶν ἄλλων μαθητῶν...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Οπως τώρα ἔμεῖς θά χειροκροτήσωμε τήν Κλειώ πού θά μᾶς τραγουδήσῃ αὐτήν τήν περιλάλητη Φρουφροῦ τοῦ 1900.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Φροῦ Φροῦ - Φροῦ - Φροῦ
ἢ γυναικεῖα φοῦστα
Φρου φροῦ - Φροῦ φροῦ
ἀνάβει ὅλα τά γοῦστα...
- Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τώρα Γιάνγκο μου ἀγαπητέ, φθάνομε στούς ὀμαδικούς κοσμικούς χορούς πού ἔχουν ἐκλείψει στήν ἐποχή μας
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Αλήθεια. Πολλές φορές ἀναρωτήθηκα γιατί στήν σύγχρονη ἐποχή νά μὴν χορεύωνται πιά οἱ ὀμαδικοί χοροί, οἱ καντρίλλιες καί οἱ λανσιέδες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν εἶμαι βέβαιος, μά νομίζω - καί ἔσως νά εἶναι αὐτή ἡ ἀπάντησις πού σοῦ λείπει - νομίζω ὅτι οἱ καντρίλλιες καί οἱ περίφημοι λανσιέδες μέ τό τετράγωνο τῶν ὀκτώ χορευτῶν ἢ τεσσάρων ζευγαριῶν, ἔχουν κάτι τό ἱπποτικό, κάτι τό μεσαιωνικό μέ τίς ὑποκλίσεις καί τίς χαιρετοῦρες, δέν συμφωνοῦν μέ τήν ἐποχή μας.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ισως νά μήν έχης άδικο. Βήματα χορευτικά δέν υπάρχουν ούτε στίς καντρίλλιες, ούτε στους λασιέδες. Έννοώ είδικά χορευτικά βήματα. Ο ρυθμός τους είναι είτε δύο έταρτα είτε τέσσερα τέταρτα, ρυθμός βαδίσματος δηλαδή. Τί είναι λοιπόν αυτοί οί χοροί ; Διάφορες φιγοθρες, όμαδικά συμπλέγματα μέ χαιρετοθρες, ρεβερέντζες και ύποκλίσεις άλλεπάλληλες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί μέ τήν ευκαιρία αυτή, αξίζει νά θυμηθούμε τήν κλασική γιάφφα ενός παλαιού χοροδιδασκάλου πού ένώ ήτανε άγράμματος είχε τήν μανία νά κάνη επίδειξι μορφώσεως και νά μιλήη σέ καθαρεύουσα. Έξίδασκε λασιέδες και λέει μιά στιγμή. Έδω οί τέσσερις καβαλλιέροι κάνουν στίς ντάμες τους δύο ύποκλυ- σμούς...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Α τόν καιομοίρη... "Ηθελε νά πη ύποκλίσεις και εζπε ύποκλυ- σμούς !... Φαντάζομαι τί θά έγινε !...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σάν άστραπή διαδόθηκε ή χονδροειδεστάτη γιάφφα του χοροδιδά- σκαλου σ'όλη τήν Αθήνα. Καί όταν στά σπίτια έπρόκειτο νά χορευθουν λασιέδες, προσέθεταν ~~ακόμα~~ μερικοί ; Μέ ύποκλυσμούς ή χωρίς ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ κωμικό ήτανε αυτό.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάντως, όταν σ'ένα σπίτι έπρόκειτο νά δοθη χορός, έδημιουργείτο ένα πρόβλημα : Ποιός θά διευθύνη τίς καντρίλλιες :

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ήτανε πρόβλημα αυτό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαίως. "Ητανε ζήτημα κοσμικής άβρότητας. "Ητανε γνωστόν ~~ακόμα~~ ότι στους κοσμικούς κύκλους τής παληάς Αθήνας, ύπήρχαν 3-4 κοσμικοί αθηναίοι πού είχανε είδικότητα στην διεύθυνσι αυτού του όμαδικου χορου, γιατί όπως ξέρεις εδναι χορός πού διευθύ- νεται μέ παραγγέλματα : Σανζέ ντέ τάμ^{Αβανσέ}... ~~άαααα~~... Ρενυλέ... Ρεβεράνς... Γιράν ρόν... Γιαλλόπ...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μ'αυτό τό γιαλλόπ θά γινότανε πανζουρλισμός...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πανζουρλισμός και κάτι περισσότερο. Πελαλούσανε οι χορευ-
ταί σαν αγριοκάτσικα. Σου είπα λοιπόν ότι υπήρχαν 3 - 4
κοσμικοί άθηναίοι, που ήτανε ειδικοί στην διεύθυνση αυτού
του χορού. Ο ένας ήτανε ο λοχαγός του μηχανικού Γενήσαρλης
κοσμιώτατος άθηναίος, που διηύθυνε τις καντρίλλιες με στρα-
τιωτικό ύφος και με στρατιωτικά παραγγέλματα. "Ελεγε λόχου
χάριν : "Επί σκοπόν... ρός υπόκλισιν... "Ελεγε : κλίνατ'
επί δε-ξιᾶ... "Ανάπαυσις... Και στο τέλος του χορού, όταν
δίνεται αι τό κλασσικό παράγγελμα : Λέ ντάμ-ζ-ώ-μπυρφέ για
νά συνόδεύσουν οι καβαλλιέροι τις κυρίες στο κυλικέον, ο
Γενήσαρλης ξεφώνιζε : Συσσίτιον !...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δηλαδή γινότανε ολόκληρο πανηγύρι με τις καντρίλλιες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ητανε ή μεγάλη άττραξιόν κάθε χορευτικής έσπερίδος. Υπήρχε
όμως και ο Γιάννης Χαρούδας, διπλωματικός υπάλληλος και έρα-
σιτέχνης μουσικοσυνθέτης που διηύθυνε με φινέτσα και με διπλω-
ματικό τάντ, υπήρχε ο Μιχαήλ Στελλάκης διηγόρας γνωστότατος
με πολύ χιοσμορ, υπήρχε και ο Λάσκαρης ο περίφημος εύθυμογρά-
φος της βαλαϊᾶς έποχής που διηύθυνε τις καντρίλλιες με λογο-
παίγνια...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τώρα καταλαβαίνω που υπήρχε τό πρόβλημα. "Αν τύχαινε νά είναι
δύο άπ'αυτούς σ'ένα χορό, ο ένας θα θυμωνε αν αναθέτανε σε
άλλον την διεύθυνση του χορού.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Και πολλές φορές ρίχνανε κληρο...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ομως όλα αυτά δίνανε μιάν εικόνα της ξένοιαστης και άνέμελης
ζωής στην παλιάν "Αθήνα. Φαντάζομαι ότι για νά γίνουν τά ζευ-
γάρια για τις καντρίλλιες, οι συνεννοήσεις θ'άρχιζαν από την
άρχη της βραδυᾶς. Διότι-δέν ήτανε μόνο τό ζευγάρι μά θα 'πρε-
πε νά βρεθῆ και τό αντικρυνό ζευγάρι με τό όποϊον θα χορεύανε
αντικρυστά. Δέν είναι έτσι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι άκριβώς. Κάθε κυρία είχε καρνέ χορού. Καί έσημείωνε στο καρνέ της : Πρώτο βάλς : 'Ο κύριος Παπαπέτρου, δεύτερο βάλς ό δηματιστής κύριος Στέλιος Καρύδης, πρώτο ταγκό ή υπίλαρχος κύριος Μελής, πρώτη πόκκα ό καθηγητής κύριος Κώστας Λούρος... Καντρίλλιες... καί ούτω καθ'έξης..."

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μοϋ λέγανε όμως ότι μερικές κυρίες δέν είχανε καρνέ καί σημειώνανε τήν σειρά των καρβαλλιέρων στά φύλλα της βεντάλλιας τους.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' αυτό γινότανε μή θά τό συζητήσωμε άφοϋ πρώτα θυμηθοϋμε κανένα παλαιό τραγοϋδι που θ' άφήσωμε τήν κλειώ νά τό διαλέξη μόνη της...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Τ ρ α γ ο υ δ ι

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λοιπόν τί γινότανε μέ τίς βεντάλλιες :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ήτανε επικίνδουνο σύστημα νά γράφουν οι κυρίες καί δεσποινίδες τήν σειρά των καρβαλλιέρων στην βεντάλλια τους, γιατί μία φορά σ' έναν επίσημο χορό στο μέγαρον Σερπιέρη, δυό άπό τίς καλεσμένες κυρίες, είχανε όμοιες βεντάλλιες καί κατα λάθος τίς μπερδέφανε... φαντάζεσαι τί έγινε, γιατί ή μία κυρία είχε σημειώσει όνόματα καρβαλλιέρων που ήθελε νά τους άποφύγη ή άλλη..."

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θα έδημιουργήθηκαν παρεξηγήσεις άσφαλώς...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλές παρεξηγήσεις φυσικά καί τελικά άπειναλύφθη ότι ένας φαρσέρ της έποχής, ό δημοσιογράφος Νικόλαος Σπανδωνής, είχε αλλάξει τίς βεντάλλιες για νά δημιουργήση σκάνδαλον...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ή ζωή κυλοϋσε ήρεμη, ήσυχη καί ξένοιαστη. Δέν είχανε τότε μεγάλα προβλήματα οι άθηναίοι καί τήν έπομένη ενός χορού, δέν τους άπασχολοϋσε τό τί φάγανε στο μέγαρο του Νεγρεπόντη, τί χορέφανε στο μέγαρο του Κεχαγιιά υποδιοικητοϋ της 'Εθνικής Τραπεζής καί τό χορέφανε στο μέγαρο του Τριανταφυλλάου. Τί φοροϋσε ή κυρία Ριανκούρ, τί καλαμπούρια είχε ό Λάσκαρης καί τί έξυπνες άπαντήσεις έδωσε ό δημοσιογράφος Γεώργιος Πάπ.

